

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto... \$3.00
Ima 10.000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 27. — ŠTEV. 27.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 2, 1914. — PONEDELJEK, 2. FEBRUARJA, 1914.

VOLUME XXII. — LETNIK XXII.

Boj za naselniško predlogo v zbornici.

Položaj v Calumetu. Stavkokazi gospodarijo.

Danes se bo nadaljevalo s posvetovanji glede Burnett-naselniške predloge.

SVEST ZMAGE.

Pristojni senatni komitej se bo posvetoval s predsednikom Wilsonom glede predloge.

ZNAMENITI ODVENTNIK.

Washington, D. C., 1. februar. — V poslanski zbornici se bo ta teden izključno razpravljalo o naselniški predlogi. Jutri se bo zopet pričelo posvetovati o Burnett-predlogi, ki je radi dočrte o naobrazbi priseljencev vzbudila takoj zamiranje in nasprotovanje. Predsednik naselniškega komiteja, Burnett, je izjavil, da pričakuje, da se bo predlog sprejelo v obliki v kateri je bil predložen zbornici. Naselniški komitej senata pa se je že domagal s predsednikom glede skupnega posvetovanja.

Poslanec Raker, Cal. bo na vse načine skušal uvesti v postavo določbo, na podlagi koje se bo izključil vse Azijate. Dovoliti se bo pristop te onejencemu štalu oseb, katerim se bo izstavljalno certifikate. Iz diplomatskih ozirov pa se je opustilo prirejanje javnih terminov glede tega kočljivega vprašanja ter se bo izvojal boj v naselniškem komiteju samem.

Poleg revizije naselniške postave so glavne točke programu, katerega hočejo voditelji administracije izvestiti še v sedanjem zasedanju, sledi: Razširjenje razsodnih pogodb in splošno razjasnjenje zunanjih odnosa v naselniških protitrustnih zakonodajah; dvignjenje narodno-gospodarskega kredita potom postave o hipoteknih bankah za farmerje; postava, s katero se daje zvezni vladni oblasti da zgraditi v Alaski državne železnice.

Sicer je še veliko drugih stvari, katerih bi se demokratična administracija rada lotila, a voditelji vedo, da ni mogoče vsega naenkrat storiti.

Predsednik Wilson je popolnoma isteg mnenja kot se voditelji stranke.

Izjava ravnatelja Ballina.

Berlin, Nemčija, 1. februar. — Generalni ravnatelj Hamburg-Amerika-čete je danes izjavil, zakaj je začela družba konkurenčni boj.

Rekel je, da ni nusprotnik drugih družb, če pa gre za interes Hamburg-Amerika-čete, mora biti na vsak način proti njim. Vsak je sebi najboljši.

Novi vrelci plina v Ohio.

Cleveland, O., 1. februar. — Cez noč je postal večkraten milijonar posestnik J. L. and H. Stadler Refining Fertilizer Co., ki je našel na svojem posestvu naraven vrelci plina. Novoizdobljeni vrelci je po mnenju izvedencev najboljši v celi deželi. Svedoča so se takoj oglašili špekulatorji, ki skušajo nakupiti zemljišča v bližini mesta, kjer se je našlo imenovanje.

Kolizija.

Baltimore, Md., 1. februar. — Na progi med Philadelphia in Washingtonom je bil danes promet ustavljen, ker se je trčil ekspremski vlak v New York-Washington osebni vlak. Več oseb je bilo ranjenih.

Spomin je izgubil.

Jacksonville, Ill., 1. februar. — John Henry, ki je bil obdolžen, da je v torek umoril tri osebe, se danes vrnil v svoj rojstni kraj in se predstavil šerifu. Rekel je, da je izgubil spomin in se je šele v St. Louisu zavedel. Ko je hotel odtam telefonirati svojemu bratu, je slučajno videl v časopisu poročilo o njegovih umorih.

Sistem Forda.

Socijalist Beyer je obrazožil slabe posledice, katere ima za delavce načrt Forda.

Detroit, Mich., 1. februar. — Na velikem socijalističnem zborovanju, ki se je vršilo danes populare in kojega se je vdeležilo kar hič 500 delavcev, ki so povečani zaposleni v avtomobilnih tvornicah, se je ostro napadalo načrt Henry Forda glede sovdeliče delavev pri dobičku tvrdke. Izjavilo se je, da je bil s tem zadan delavstvu v resnicu najhujši udelec od strani kapitala.

Socijalist Beyer je rekel, da delavski pogoji v Detroitu niso bili slabii, dasiravno so vladale "open shop" razmere. Ker pa se je spravilo načrt na tako kričeč način v svet, je prišlo iz vseh strani dežele v Detroit kar hič 75.000 delavcev, ki morajo sedaj stradati, ker ne dobijo dela.

Ti ljudje se ponujajo za delo za vsak denar ter jemljivo s tem kruh drugim delavcem, ki so dobivali dosedaj vsaj primeroma poštene plače.

Nadalje je izjavil govornik, da je svota \$10,000,000 le majhen del velikanskega kapitala, katerega prodružišča.

Med navzocimi se je nahajalo tudi več uslužencev Fordove tvornice.

Japonska mornarica.

Opozicija v japonskem parlamentu se bori proti ojačevanju japonske mornarice.

Tokio, Japonska, 1. februar. — Opozicija stranka z baronom Saburo Shimadom na čelu je ostro priznala vladu radi mornariškega proračuna, ki je bil priklopljen letosnjemu budžetu. Vodja opozicije je obelodanil izjavo, v kateri pravi, da bo skušal povegoriti parlament, da zavrne mornariški proračun, ker bi se sicer v Združenih državah vzbudilo mnenje, da je ojačena mornarica namenjena za boj proti njim.

Japonska mornarica in posebna mornariška komisija sta pričela s preiskavo glede mornariških dobavil kontraktov.

Na čelu mornariške komisije stoji admiral baron Shigeto Deva. Komisija se bo pečala z obdolžitvijo, da je podadmiral Koicho Fujii, prejšnji japonski vojski atasej v Berlinu, na nepostaven način prejemal komisije pri oddaji kontraktov. Počiljanih je bilo veliko prič.

Cela zadeva je vzbudila na Japonskem veliko ogorčenje ter zahteva javnost strogo in nepristransko preiskavo.

Philadelphia, Pa., 1. februar. — V neki gostilni blizu 4. ceste se je danes zadušil Frank Meyers medtem ko je jedel "free lunch". Kosek meseca je zaostal v grlu moža in klub pojizkušom gostov, da ga posluša, je bil v par minutah mrtev.

Ponesrečeni "Monroe".

Uvedena preiskava.

Dosedaj so našli samo dve trupli. Če bo mogoče, bodo parnik potegnili iz morja.

KAPITAN JOHNSON.

Obdolžili so ga, da je gledal preveč na svojo varnost in zanemarjal pasażirje.

Norfolk, Va.

1. februar. — Parnik "Merrit" je po dolgem iskanju dogonal, kje se nahaja potopljeni "Monroe". Takoj nato se je vrnil v pristanišče in se preskrbel s potrebnimi popravili in potapljal. "Monroe" leži 84 čevljev globoko. Izvedenci so mnenja, da bodo zamogli potapljači priti brez posebnih zaprek do ponesrečencev. Nekateri se celo bavijo z vrednosti meseca maja 1915 na razstavnem prostoru, v zrak in mora preleteti v 90 dneh okoli sveta.

Aviatori bodo preleteli Združeno državo, Atlantski ocean, Francijo, Nemčijo, Rusijo, Japonsko in Tihij ocean. Prvi zmogalce dobi \$100.000, drugi \$30.000, tretji \$10.000 itd. Aviatorom, ki ne bodo napravili celega poleta, se bodo povrnili samo stroški. Tozadenvi odbor bo osnoval 1000 kontrolnih postaj. Vodstvo tega velikega poletja bo prevzel Arnold Krueckman. Za polet preko Tihega oceana prideta dve poti v postopev: iz Kamicatke na Behringško otok, oziroma z Vzhodnega rta v Sibiriji na Cap of Prince of Wales. V prvem sličaju bi znašala razdalja 21.080, v drugem pa 22.760 milj.

Ladija se je tačno hitro potopila, da ljudje še iz kabln niso zmagli priti na krov. Od 41 ponoscev so dobili dosedaj samo dva.

George Uhler, generalni nadzornik parobrodne inspekcije družbe, je dobil malo, takoj uvesti natančno preiskavo o vzroki katastrofe in o katastrofi sami.

Vsa krvida pada baje na kapitana parnika "Nantucket", ki je kljub gosti meglj vožil s precejšnjo maglico.

Sprva so dolžili kapitana Johnsona, da se je premagal brigal za pasażirje in da je skočil v prvi rešilni čoln, pozneje se je pa izkazalo to natolevanje za neresnino. Johnson je rešil, kar je mogel rešiti, in je šele tedaj skočil v čoln, ko je bil krov popolnoma prazen.

Washington, D. C., 1. februar. — Proti Merchants & Miners-črti, ki je last je "Nantucket" se bo v najkrajšem času uvelodil kazensko postopanje. O celi zadevi bo seveda najprej odločeval trgovski tajnik Redfield.

Lepo vreme.

Washington, D. C., 1. februar. — IZ Vremenske opazovalnice je prišlo poročilo, da bo prve dni v tednu zelo lepo in mirno vreme. V torki ali sredo po severozapadu snežilo, na jugu bo pa nekoliko dežja.

Pri jedi se je zadušil.

Philadelphia, Pa., 1. februar. — V neki gostilni blizu 4. ceste se je danes zadušil Frank Meyers medtem ko je jedel "free lunch". Kosek meseca je zaostal v grlu moža in klub pojizkušom gostov, da ga posluša, je bil v par minutah mrtev.

Wilkes-Barre, Pa., 1. februar. — Delavev v Larksville sviotkalnici so dosegli desetodstotno povražje plače, potem ko so stavkali skoraj dvajset mesecev. Organizacija delavev napreduje zelo dobro.

Avstro-ogrške poslanika je ugriznil pes.

Washington, D. C., 1. februar. — Ko je hotel včeraj popoldan avstro-ogrški poslanik Dunbar oddelnil v državni budžetu, ki je obdeloval izjavo, da je obelodanil izjavo, da je imel obešenec list, v katerem izjavlja, da raje umre kot pa da bi bil po nedolžnem v ječi.

Uspešna dolga stavka.

Wilkes-Barre, Pa., 1. februar. — Delavev v Larksville sviotkalnici so dosegli desetodstotno povražje plače, potem ko so stavkali skoraj dvajset mesecev. Organizacija delavev napreduje zelo dobro.

Profesor Ehrlich.

Pariz, Francija., 1. februar. — Nemški učenjak Ehrlich je iznaselj sredstvo proti takozvani spalni bolezni. — Zdravilo je čisto enostavno — je rekel — in je nekaka zmes mojega salvarskega in kareninj soli. Ce se mi bo posrečilo napraviti zmes zlate in salvarske, bom lahko oddržal se marni katero drugo bolezni. V desetih letih se bodo z uspehom zdravile vse načelne bolezni. K temu bo največje pripomogla uporaba rada.

Rooseveltova ekspedicija.

Newyorskemu naravoslovemu muzeju je postal Theodore Roosevelt Paraguaya 150 ptic in 25 različnih sesalcev. Med sesali se nahajajo opice, južnoameriški volkovi, jeleni in zajci. Zivali bodo nagradiči še meseca aprila.

Paul Rainey je postal iz Afrike,

13 levov, 2 jaguarja, 1 leoparda,

2 hieni in 8 žakalov.

Že dolgo

niso bili parobrodni listki za

pot iz stare do novine tako po

cenik, kakor sedaj, rojakom, ka

teri želijo naročiti vsozne listke

za svoje družine, prijatelje in

znanke, se nudi sedaj najbolj u

godna prilika, da se na cene zo

pete ne zvišajo.

Sedaj naročeni vozni listki po

znižani ceni so veljavni za celo

leto, akoravno so cene istih med

letom zoper zvišajo.

Pišite takoj za vas potrebna

pojasnila na zmano tvrdko;

FRANK SAKSER,

92 Cortlandt St. New York, N. Y.

6104 St. Clair Avenue, N. Y.

Bayland, Q.

Polet okoli sveta.

Nagrade v skupni vrednosti

\$300.000. Provizorični polet. Vodstvo prevzame Krueckman.

San Francisco, Cal.

1. februar. — Gotovi krogi so se začeli zadnji čas posebno zanimati za polet okoli sveta, ki bi bil v nekaki zvezzi s Panamskim Pacifičnim razstavom. Poleta, za katerega je razpisano več nagrad v skupni vrednosti \$300.000 se bodo lahko udeležili aviatori vseh narodov. Pogaja sta samo dva: aviatori se morajo vzdigniti meseca maja 1915 na razstavnem prostoru, v zrak in mora preleteti v 90 dneh okoli sveta.

Aviatori bodo preleteli Združeno državo, Atlantski ocean, Francijo, Nemčijo, Rusijo, Japonsko in Tihij ocean. Veliko zavetnikov so rezalci zaslišanja usmrtili. Requena, ki je bil baje vodja zarote, se nahaja s svojimi prijatelji način v z

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation)

FRANK SAKSER, President.

JANKO PLEŠKO, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and

addresses of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Man-

hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja šest za Ameriko in

Canada \$3.00

** pol leta 1.50

** leto za mesto New York 4.00

** pol leta za mesto New York 2.00

** Evropsko za vse leta 4.50

** pol leta 2.50

** letnica 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan

izvzemski nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne

potrobujejo.

Danar naj se blagovoli pošljati po —

Money Order.

Pri sponombri kraja naročnikov pro-

sim, da se nam tudi prejmeje

naložitve naznani, da hitreje

našljeno naslovnika.

Dopisom in pošljivanim naredite ta

Basilev:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 46-27 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF

MEMBERSHIP LABEL

CIRCULAR LANGUAGE NEWSPAPER

CIRCULAR 144

Noblova nagrada.

—

Obihi konгресa bosta poslali

pristojnemu komiteju v Kristijaniji ulogu, v kateri se bo pripo-

ročilo, naj se letosajo Noblovo

nagrado za najuspešnejša strema-

ljenja v svetu varovanja svetovne-

ga miru pripozna Mr. Richard

Bartholdt, kongresniku iz Saint

Louis. Upati je, da bo dotični

komitej ugodil tej predlogi, kajti

Mr. Bartholdt si je pridobil splo-

šen ugled kot neumoren boril

za mirno gibanje.

Res je, da so rezultati, kateri

ima dosedaj zaznamovati mirovo

gibanje, tudi borni. Več kot

dovoljno je tudi, da bo v delo-

nem času zaznamovati napredok

v tej smeri. Prijedeli miru smieri

Bartholdt priporočajo razorez-

nje kot prvi korak v svetu ure-

njenja svetovnega miru, in sicer

zato, ker postaja vseled vedno ob-

sirnejšega oboroževanja never-

nost oboroženega spopada vedno

večja.

Od nasprotne strani pa se za-

trjuje, da še danes velja stari

ruski pregorov: Si vis pacem,

para bellum!, da bi miru v Evro-

pi, v kolikor se isti tiče velesil, ne

bilo moguće varovati celih 43 let,

ako bi ne bila vsaka teh velesil

popolnoma pripravljena na even-

tuelni boj. Tudi pristaši te teori-

je so prijetljivi miru, kot je s pri-

meroma majhni izjemami vsak

misliči in čuteči človek. Drugače

mnenja so le glede potov in sred-

stev, kako hraniti mir.

Dejstvo je, da niso postale voj-

ne od kar je bila uvedena splošna

vojska dolžnost, pogosteje, tem-

več redkeje. Tudi o takozvanih

neznašnih bremenih, pod katerimi

stokajo narodi, ni nicesar za-

paziti, niti v Ameriki, niti v Ev-

ropi. Države so izdale veliko milij-

jard za oboroženje, a ta denar je

prišel v dobro domači industriji.

Narodno blagostanje ni vselel te-

ga nič trpelo, pač pa se je v zad-

njih desetletjih izdatno dvignilo.

Razventega ne smemo pozabiti,

da je v evropskih državah arma-

da nekaka Šola za preprosto ljud-

stvo, koje vzgojne vrednosti se

ne sme podecevati.

Potom vsestranskega dogova-

ra, katerega priporočajo zagovor-

niki mirovnega gibanja, se ne bo

v dogodenem času dalno doseči ni-

naklik uspehov. Možnost oborož-

nega konflikta se bo dalo spraviti

iz sveta šele tedaj, ko bodo izgi-

li interesni nasprotvsti, ali pa

tedaj, ko bo vseled tehničnih izpo-

polnitvev vsaka vojna nemogoča.

Vse to pa nikakor ne zmanjša

zaslug, katere si je pridobil Mr.

Bartholdt za idejo svetovnega mi-

ru. On je bolj kot kateri drugi

upravičen do Noblove nagrade,

čeprav je rezultat njegovih priza-

devanj dosedaj še zelo malenkosten.

Potres.

Washington, D. C., 30. jan.

Sizmograf Georgetown univerze-

je danes zaznamoval silno močan

potres v oddaljenosti 1900 milij-

Dopisi.

—

Bridgeport, O. — Ker se malo-
kaj kaj slsi iz tukajšnje nasel-
bine, sem sklenil jaz nekoliko po-
pisati tukajšnje razmere. Z de-
lom gre bolj slab, ker delamo
samo tri do štiri dni na teden in
je tudi zaslužek precej slab. Do-
kler ne bo kaj boljše, naj rojaki
ne hodijo sem. — Čeh Frančišek
Hora se je v rovu št. 1 Wheeling
Creek Coal Co. tako ožgal, da je
na zadobljenih opekinah umrl.
Bil je dobrega značaja in je zelo
slust slovensko družbo po-
slust slovenske pesmi. — Gospa
Štokrška je prinesla rojakom Jane-
smarekarju čvrstega sinčka. —
Dekleta, na noge! Vsaka naj si
poskrbi spremljevala za življe-
nost, da ne bo prepozne! — Po-
zdrav štrajkarjem v Coloradi in
Michigan! — Prijatelj lista.

Panama, Ill. — Čeravno nas je
tukaj precej Slovencev, že dolgo
nisen čital dopisa od tod. Delamo
samo brezkrba, čila mladost.
Vsak toliko je pregrajal razgovor
z veselim, glasnim smehom, ka-
zoc pri tem polni vrsti belih, zdra-
vih zob. Govor se jem je plet ok-
lu lova, okot potovanja in angle-
skih pušč. Oni temne polti je pri-
povedoval, kako se mu je godilo
dobi mora biti ali v Trstu ali na
Reki. Ničesar se ne boje, gospo-
ca, živelost boste povsem ugodno!
— Naposled je vse odvisno od
človeka samega, kako se mu go-
di, — je ponovila Jurkica — bolj
mehaničnim delovanjem možganov
— besede, ki jih je toliko-
krat slišala po svojih učiteljicah.

— Pa kako ste mogli streljati

in take bližine? — sta se razgo-
varjala ostala dva.

— Na srečo sem imel samokres.

Vzel sem ga seboj dan prej, bolj
pragozdovih Amerike, ne v nedo-
lžnosti objesti, a glej, da ga nisem
imel, — kaj bi bilo z menoj, ko
lomeščan. Tako je. Predobro po-
pušča nisem mogel več rabiti.

— Dobro, da ste ostali tako

— je zvršil Smiljanovič gremko in

hladnokrvni ter se v tem groz-
nem trenotku spomnili samo-
kresta.

— Pustiti vendar te svoje leve!

— Ali je najlažji presek razgo-
vor. — Od kedaj sem si ti Smiljanovič

čilj, tak lovec! Povej rajiš, ka-
da odputuješ jutri! Si li naročil

v Viljanju ali v Pečuhu?

— Da, pisal sem tanočnemu

pisarju. Gotovo ga tudi odpolje.

To noč spresim v Žakanju, kaj

si je morala, da jej njegovglas

— Tako torej! A ti, Hanibal?

— Nicesar ne znam še gotovo

— Kaj pa pride v tvoj kupe, kakor

sem sedaj pri tebi?

— Pa će gospa mama ne pride

v Žakanju?

— Potem se odpeljem z želes-

nico do Kapošvara, od tam k pri-
jatelju Tiboru v Ujfalvo. Še na

Reki moral sem mu slovensko ob-
ljubiti, da na povratku pride v

na njemu na lov.

— Kedaj prideš torej v Paza-

rine?

— Čim prej, — vsekako kon-

cem novembra.

— Morda se še danes snide z

drugim! — je pristavila druga.

— To se te prave! Oh, grdo-
ba, kako ti kljice v vič! Glejte, glej-
te! Ha, ha, ha!

Jurkica, poslušajoča ta razgo-
vor, se je kar stresla. Še nikoli v

svojem življenju ni zapazila te

strani duše "našega dragega bli-
žnjega" v tako jasni obliki. Za-
grozila se je in občutila že grozen
strah pred svojim novim življe-
njem. Videla se je osamljeno, sla-
botno, kakor nekdaj v otroških
letih, ako so jo starši pustili sa-
mo doma. In obupno je vnovič
zahrepela po svojem **getovem**.

Jurkica, poslušajoča ta razgo-
vor, se je kar stresla. Še nikoli v

svojem življenju ni zapazila te

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI

Predsednik: JOHN GERM, Box 51, Braddock, Pa.
 I. Podpredsednik: MICH. KLOBUCHAR, 115-116 St., Calumet, Mich.
 II. Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 434, Ely, Minn.
 Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
 Knjignik: LOUIS KATELIC, Box 332, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. MARTIN J. IVIC, 908 N. Chicago St. Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
 PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.
 JOHN KRZINSKI, Box 133, Burdine, Pa.
 JOHN VOGRICH, 444-4th St., La Salle, Ill.
 JOHN AUSEC, 6418 Matta Ave., Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
 JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
 GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jedinote.

Društveno gledalo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrla je v Ljubljani 15. januarja nadbeudna hčerkka g. Kraščeviča, posestnika in trgovca na Starem trgu, gospica Malči v mladostni dobi 14 let.

Nesreča. Ko je šla 14. jan opoldne branjevčeva žena iz Tržaške ceste 24 v Ljubljani, Helena Aleš, po Rimski cesti v mesto, ji je pred Merčanovo hišo spodrljalo, da je padla ter pri padau zabilo dve rani in izčastne obležala. Odvili so jo za rešilno postajo, kjer so jo obvezali, potem je šla pa domov in je ostala v domači oskrbi.

Tiskarsko gibanje. Podgodbom pomočnika je dosjek začasno podpisano v Avstriji 283 tiskarn, kjer je zaposlenih 3420 pomočnikov in 847 pomožnih delavcev. V Ljubljani sta provizorično pogodbo podpisali "Narodna tiskarna" in "Učiteljska tiskarna" ter tiskarna "Sava" v Kranju.

STAJERSKO.

Razdeljevanje državnih podpor v slučaju različnih ujm je rodilo na Stajerskem že mnogo nezadovoljnosti, preprič in pravd. Ministerstvo za notranje zadeve je sedaj naročilo okrajnim glavarstvom, naj opozorijo županstva, da se imajo držati pri razdeljevanju streg postavnih predpisov in da so dotedni, ki to delo opravljajo, tudi obvezani, da eventualno povzročeno škodo ali krivico iz svojega povrnejte.

Odlíkovan je bil okrajni stražmojster Frane Hahne v Mariboru s srebrnim zaslužnim križem s krono.

Imenovana sta absolvirana gimnazija Ludvik Berger in Franc Vodovsek za poštna praktikanta v Mariboru.

Iz Maribora. Izšla je statistika o tujinskem prometu v mestu Maribor leta 1913; prišlo je 18.552 tujcev (16.280 leta 1912). Od teh jih je bilo iz Stajerske 12.766, iz Dunaja 899, iz drugih avstrijskih mest in pokrajij 3701, iz ogrskih dežel 1915, iz Bosne in Hercegovine 210, drugi so bili iz tujih držav. Med stajerskimi tujci, ki so obiskali Maribor, je gotovo več kot dve tretjini Slovencev. Količina tujcev se je oglašila pač v slovenskih gostilnah in trgovinah.

Imenovana sta davčna asistentka Adolf Scholz in Franc Sedlak za davčna uradnica v Celju.

V Mariboru se nastani novi bosanski pionirski bataljon.

Od Južne železnice. Prestavljen je uradniški aspirant Ferdinand Löschner iz Maribora (dejavnice) v Imost (kurihne).

PRIMORSKO.

Oproščen izzivac. Povodom slavnosti razvija zastave nemškega pevskega društva v Gorici se je pokazala zopet gorenja ljubezen Nemcov in Italijanov v boju proti Slovencem. V zasebni Slovencev in Italijanov, ki tudi trdijo, da je Gorica laška, so razvili Nemci ostentativno na javnem trgu med "Heil!" in "Evviva!" klici nemško zastavo. Da je bilo to naperjeno tako proti Slovencem, kakor tudi proti Italijanom, je jasno. Kljub temu pa Italijani tega niso uvideli. Dogodek so se takrat v Gorici demonstracije, o katerih se je že mnogo pisalo. Ce so bile na mestu ali ne, o tem naj odločajo drugi. Gotovo pa je, da bi bili morali v tem slučaju predvsem demonstrirati pro-

ti taki javni demonstraciji tujcev Italijani, ki povsed in vedenoma na vsa usta trde, da je Gorica laška. Nastopili so takrat tudi lahi, ki seveda pri taki priložnosti ne morejo ostati mirni. Toda nastopili niso proti tujevu, nastopili so proti domaćinu, proti svojemu najbližnjemu sosedu. Eden izmed teh junakov je bil 12. jan. pred okrožnim sodiščem v Gorici, ker je pri tisti prilikai, po poročilu nemških listov, protestiral (?) proti nastopu Slovencev in klical: "Živelja laška Gorica, dobi s proti Trstu, je pri riu Salvore prišel v resno nevarnost. Kapitan je ladjo zapeljal na suho, sicer bi se ji bilo slabo godilo. Na krovu je vladal med potniku strahl; zgodile se pa ni nič drugega, kar da je 20. hi vina padlo v morje, en človek pa je bil lahko ranjen."

V snežni vihar je divjal 14. jan. v Trstu s hitrostjo 72 km v uri. Temperatura je kazala -6 Celz. Tramvajski promet se je omejil na najpotrebnjše. Delo v "Pantheon" se je ustavilo. Gledališče so odpovedala predstave. Veliko ljudi je po ledu padlo. Parnika v Umag in Portoroze niste mogla odpluti. Parnik v Portorož se je v Piramu ustavil. Parnik "Timavo", ki je plul iz Umaga do Trieste, je bil vresno nevarnost. Kapitan je ladjo zapeljal na suho, sicer bi se ji bilo slabo godilo. Na krovu je vladal med potniku strahl; zgodile se pa ni nič drugega, kar da je 20. hi vina padlo v morje, en človek pa je bil lahko ranjen.

V snežni opečal. Dne 12. jan. so našli popotnik ob cesti med Barzovico in Padričem trgovskega mornarja Antona Petoniča iz Šibenika pod sneženo odoje popolnoma zmrzljenega. Ker je namreč kokoši. Obsojen je bil na 14 dni zapora. Gröger je bil nato suspendiran in uvedla se je disciplinarna preiskava, ki je končala tako, da je dobil Gröger vse odtegljajo in je bil prestavljen iz službenih ozirov v Trst. To je sedaj delo nemškega Volksratsa. Pri sodni razpravi se je tudi dogonal, da je bil obsojen Gröger na Dunaju na 3 meseca zapora, in sicer tudi zaradi tativne. Za to, ker je Gröger železnicu pri vstopenu v službo nalagal, je dobil denarno globo 10 K. Nekotre se nam vsiljuje vprašanje, kaj bi se zgodilo z železničarjem Slovencem, če bi se mu dokazal le en del Grögerjevi grehov.

Zvreten ljubčumenci. V Trstu je ustrelil pri babici Marti Chirato v ulici Toro 22letni natakar A. Garutti svojo bivšo ljubico Alzijo Mearso iz Vidma, ki se je prišla v Trst poslovit od njega ker se je na pristisk staričev zarobil z drugim. Garutti je ustrelil trikrat na dekje in dvakrat nasebi. Prepeljali so ju v bolnišnico, Rame pri obeh so smrtna in ni upanja, da bi okrevala.

Zastrupljen se je v Trstu s karbolino kislino 65letni posestnik iz Milj Ferne Matterazzi. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je v kratkem umrl.

Laški divji loveci. Nedaleč od Pontebe je zasačil lovec dr. Preis za neko veliko skalo štiri laške divje lovec. Zaklical jim je, da naj odlože puške in je nameril, da družbo svojo trocevko. Divji loveci so presenečeni virgli proč puške, eno kozu, enega kožulja in en nabribnik. Ker je silno manjkal vode, Ogenj je bil podtaknjen, kajti malo pred izbruhom ogaja so videli bežati iz vasi dva neznamna sunljiva človeka.

Zmrznil je pri Mariji na Zilji na potu domov 45letni delavec Matija Plik. Temperatura znaša tam -18 C.

Okradenc ameriško pismo. Tedeni dan počela je v celovem svetu vse kar potrebujejo podporo ali pevake držav. Vzorec pošiljam poštne proti: Pisite pon.

Pogcrelo je v okolici Trebno gospodarsko poslopje posestnika Höller. Hilo so z veliko težavo rešili, ker je silno manjkal vode.

Prepeljali so ju v bolnišnico, Rame pri obeh so smrtna in ni upanja, da bi okrevala.

Promanjkanje vode. V Celovcu je začelo primanjkovati vode. Pisapele so počela nekaj posestnicia iz Svimea od svoje hčere Angeleri v Buenos Airesu v Argentini pismo, kateremu je bilo priloženih glasovnih pism 50 hr. Pisimo pa je došlo prazno; kje se je izvršila talovina, se ni znano.

Pobegnil je pri založniku pive II. Grossu v Celovcu uslužbeni 18letni hlapec A. Steinhofer. Odnesel je 100 K in odpeljal voz za pivo.

Promanjkanje vode. V Celovcu je začelo primanjkovati vode. Pisapele so počela nekaj posestnicia iz Svimea od svoje hčere Angeleri v Buenos Airesu v Argentini pismo, kateremu je bilo priloženih glasovnih pism 50 hr. Pisimo pa je došlo prazno; kje se je izvršila talovina, se ni znano.

Turški vojaki-vjetniki, katere so prepeljali iz Valone v južni Alžiriji v Trst, so se odpeljali 13. jan. z Lloydovim parnikiom "Praga" v Carigrad. V lazaretu pri Sv. Jerneju so ostali samo trije vojaki, ki so oboleli.

Burja v Trstu in okolici je povzročila mnogo nesreč. Več oseb je popadalo, pri čemer so dobili več ali manj težke poškodbe.

Sneg je zapadel na Reki. Ljudstvo, posebno mladini je napravil mnogo veselja, pa tudi dosti gorja. Sneg je zamrznil in ljudje, ki niso vajeni takih potov, so padali po mestu kot vreče. Več oseb se je precej nevarno poskodovalo.

Ščilnica Gorica je dobila 14. januarja dopoldne tudi belo zimsko odejo. Snega je padlo sicer le par centimetrov, pa vendar toliko, da je oviral tramvajski promet, da brekajoči fikerski konji po ulici s kraguljami na vratu in da se bo nadbeudna mladina zopet enkrat lahko pošteno napokapala, kar ji napravila nepopisno veselje.

Drsališče na takozvanem "Hilteichu" v Rožni dolini je tudi dobro obiskano ter nudi slovenski in italijanskim darsalcem obilno začavo in prijetnega razvedrila. Akoravno ni posebnega mraza, vendar vsi oni, ki nimajo okrepilne peči, navzlie kosmatim vratnikom, zimskim rokavicam in copatam le malec prezebajo, tola-

žeč se, da se bliža že ljuba pomlad.

Snežni vihar je divjal 14. jan. v Trstu s hitrostjo 72 km v uri. Temperatura je kazala -6 Celz. Tramvajski promet se je omejil na najpotrebnjše. Delo v "Pantheon" se je ustavilo. Gledališče so odpovedala predstave. Veliko ljudi je po ledu padlo. Parnika v Umag in Portoroze niste mogla odpluti. Parnik v Portorož se je v Piramu ustavil. Parnik "Timavo", ki je plul iz Umaga do Trieste, je bil vresno nevarnost. Kapitan je ladjo zapeljal na suho, sicer bi se ji bilo slabo godilo. Na krovu je vladal med potniku strahl; zgodile se pa ni nič drugega, kar da je 20. hi vina padlo v morje, en človek pa je bil lahko ranjen.

Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York City.

POZIV.

Kje je MATILJA KOČEVAR? Doma je iz Lipova št. 2, pošta Semič, Kranjsko. V Ameriko je došel dne 15. julija 1912 s parnirom "New York". Pri nas ima shranjenih več važnih listin, ki imajo samo zanj veljavno. Kdo je za njih naslov, naj nam ga blagohotno naznani, ali se naj pa dotičnik sam javi, da mu listine vrnemo.

Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York City.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. T. Sublet, Wyo. — Roman "Skrivnosti Pariza" žalibog ne bo izšel v knjigi, ker se tvrdka ni mogla odločiti za izdanje tega romana. Najboljše storite, ako spravljate vsako številko "Glasa Naroda".

Iščem svoja dva brata JANEZA in JOSIPA MOŽE, rodom iz vasi Storje na Kranjskem. Prosim enjene rojake, če kdo ve za njih naslov, naj ga mi javi na naslov: Anton Mož, % Gross, 148 Meserole St., Brooklyn, N. Y. (31-1-3-2)

Trgovce z zlatino

M. POGORELO,

9 E. Madison St. — Room 1112, Chicago, Ill.

14 St. — Chicago, Ill.

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižin življenja.

Spisal Eugene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

IV.

Zaščitnica.

Nadzorovateljica je kmalu dospela s Plesalko v malo sobo, kjer se je nahajala markiza pl. Harvilova. Bledi obraz mlade deblice se je med živahnim pogovorom z Volkuljo razvne, in lahna deblica se je še razivala po njem.

"Gospa markiza želi vsled dobrega izpričevala, ki sem ga ji dala o Vas, videti Vas", de gospa Armandina Cvetični "In morda Vas vzame še pred potekom Vaše kazni iz ječe."

"Hvala Vam, gospa!" odgovori deklaka skromno nadzorovaljici, ki jo je pustila samo z markizo v sobie.

In-brž ob prvem pogledu je bila Marijina Cvetična markizi všeč. Pa tudi deklico je presenetila prijetno neizrečena milina in dobrošenost, ki se je brala na krasnem obrazu gospe Harvilove.

Namah sta si bile všeč druga drugi.

"Otrok moj", izpogovori Klementina. "Gospa Armandina je sicer povličevala tvoj mili značaj in tvoje vzorno obnašanje. Vendar pa se je pritoževala, da ji tako malo zaupas."

Marijina Cvetična je povesila svojo glavico in ni odgovorila lečesar.

"Kmettska obleka, v katero si bila oblečena, ko so Te pripeljali semkaj, in Tvoje trdrovratno molčanje o kraju, v katerem si bivala, preden si pristi v to hišo, dokazuje, da namenoma prikrivaš gotovo okolške —"

"Gospa —"

"Nikakor nisem upravičena zahtevati Tvojo zaupnost, in nebi bila vsljiva z nadležnimi vprašanji, če bi ne imela nemača zaveti se zate. Preden pa to storim, bi rada izpogovorila nekaj besed o zasnovi Tvojega bodočega življenja. — Kaj začneš, če Te izpušte na prost? Ce bi se odločila, da hočeš živeti pošteno, potem mi zaupaj popolnoma. In jaz Ti hočem preskrbeti tako mesto, da se boš lahko preživila na pošten in časten način —"

To markizino sočutje je ganilo Plesalko do solz. Po nekolikem obtavljanju reče markizi:

"Ker ste tako dobri in milosrđni napram meni, bom morda prisiljena preljomiti prisoigo —"

"Prisoigo?"

"Da, pisesla sem zamolčati napram sodišču in napram vsemu v teh zaporih zaposlenemu osobju tiste dogodke, ki so me vedli semkaj. Ce mi pa hočete obljubiti —"

"Kaj?"

"Da ohranite to skrivnost zase, potem Vam hočem povedati vse. Mogoče bi mogla potem, ne da bi ravnila zoper svojo pri sega, po Vasem blagohotnem posredovanju pomiriti spoštovane osebe, ki so morda v skrbih zaradi mene."

"Zanesi se na moje možecnost. Izdala bom samo to, kar mi Ti dovolji."

"O, hvala Vam prešrena, visoka gospa! Tako silno sem se baša, da me bodo imeli moji dobrotniki za nehvaležnico zaradi moje možecnosti."

Mili glas in skoraj izbrana govorica mlade Plesalke je osupnil gospo Harvilovo.

"Priznam Ti odkrito", ji reče, "da se čudim Tvojemu vedenju in Tvojim izbranim besedam neizrečeno. Kako si mogla ob svoji izborni vzgoji —"

"Pasti tako nizko, kaj ne?" prekine Plesalka markizo z bridkim usmehom. "Žalda sem bila še le pred kratkim deležna te olike. Za to dobroto moram biti hvaležna plemenitemu zaščitniku ki se me je usmial hakor Vi. ne da bi me poznal."

"In kde in kaj je ta zaščitnik?"

"Ne vem."

"Ne veš?"

"Spoznati se da samo po svoji neizčrpjivi dobroti, in jaz sem mu prišla na pot, hvala Bogu."

"Kje si naletela nanj?"

"V hiši Cite me je hotel nekoč udariti neki mož", odgovori Plesalka s povešenimi očmi. "Ta nepoznami dobrotnik me je bral pred njim. Tako sem se seznanih z njim."

"Je bil to pripot človek?"

"Ko sem ga prvič ugledala, je bil tako oblečen. Tudi govoril je tako, ali pozneje —"

"Poznej?"

"Način, kakor je potem govoril z menoj, spoštovanje, katerega so mu izkazovali ljudje, katerim me je izročil, mi dokazuje dovolj jasno, da se je le tako preoblikel —"

"Toda počemu?"

"Ne vem."

"Večli ime tega zagonetnega zaščitnika?"

"Da, milostiva", odgovori Plesalka z navdušenim usmehom. "Hvala Bogu, to ime lahko poveličujem in obožavam. Moj rešitelj se zove gospod Rudolf —"

Klementina se je zardela do temen.

"Nina nobenega drugega imena!" vpraša naglo Plesalka.

"Ne vem. Na pristavi, kamor me je dovedel, so ga poznali pod imenom: gospod Rudolf —"

"Koliko je star približno?"

"Se mlad je —"

"In lep?"

"Oh, da, lep in plemenit kakor njegovo srce —"

Strastni naglas iskrene hvaležnosti, s katerim je izgovorila Marijina Cvetična te zadnje besede, je vzbudil v markizinem sreču neizrekljivo bolest.

Neodoljiva in nepojmljiva slutnja ji je prigovarjala, da ni ta Rudolf nikdo drugi kakor knez.

Nadzornične pripombe so bile pravilne, si je mislila Klementina. "Plesalka ljubi Rudolfa. Njegovo ime je bilo, katerega je izgovorila in sanjah."

Katere okolščine so zblizile kneza in to nesrečnico?

Zakaj je šel Rudolf preoblečen v Cite?

Markiza si ni mogla pojasniti in odgovoriti tem vprašanjem. Spominjala se je le tega, kar ji je pravila Sara o posebnostih in ne-navadnih ljubežničkih dogodevih Rudolfovih. Ali ni to eduno, da je potegnil to deklico izredne lepote in nenavadnega razuma iz blata?

Klementina je imela plemenite lastnosti. Ali bila je ženska in je ljubila Rudolfa strastno, dasi je sklenila pokopati to skrivnost globoko v sreči.

Ni imela casa pomisliti, da gre tu morda samo za plemenito dobro delo, katerega je izvrševal knez skrivaj, in ni pomislila, da mogoče zamenja v tem slučaju hvaležnost z ljubeznijo. Tako si ni mogla markiza kaj, da ne bi imela Plesalke za svojo tekmovalko.

Ponos se je upiral tej misli v markizini duši. Ali strast je zmaga.

Zato je bil trd in osoren naglas njenih besed.

"Zakaj pa Vas ne reši Vaš zaščitnik ječe, gospodična? Zakači sti prišli semkaj?"

"Moj Bog, milostiva!" vzlikne preplašeno Marijina Cvetična začetnšči trdo izpremembo v njenih besedah. "Ali sem se Vam zamerila kaj?"

"S čim?" vpraša gospa Harvilova oholo.

(Dalje prihodnjšči.)

= Cenik knjig, =

katera se dobi v mlegi

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhova pobožja	— 80
Duhova pobožja v usnje vezano	— 90
Gospod uasiši mojo molitve, ele-	— 100
gantno vezano	— 100
Ključ nebeskih vrat	— 50
Kraljica v usnje vezano	— 70
Marija varhinja v usnje vezano	— 80
Marija varhinja elegantno vezano	— 120
Otroška pobožnost	— 25
Rajski Glasovi	— 40
Rajski Glasovi v usnje vezano	— 80
Rajski Glasovi elegantno vezano	— 120
Rajski Glasovi v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120
Skrbi za Dušo elegantno vezano z	— 120
zapono	— 120
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-	— 120
zano	— 120
Skrbi za Dušo v usnje vezano	— 70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	— 120</td